de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon
H.J. Zwiep

Kenmerk
196935875

Grootegast
9 februari 2022

Onderwerp
Stand van zaken brandveiligheid en bluswatervoorzieningen

Geachte leden van de raad,

Op 26 mei 2021 bent u geïnformeerd over de stand van zaken inzake brandveiligheid en de inventarisatie van de bluswatervoorzieningen in onze gemeente. Hierbij informeren wij u over de huidige stand van zaken.
Nog even terugblikkend, op 7 november 2019 ontstond een brand in Westerlee waarbij onvoldoende bluswater aanwezig was. Op RTV Noord is daar uitgebreid aandacht aanbesteed. Deze brand was voor de Veiligheidsregio Groningen (VRG) aanleiding om in onze provincie te inventariseren hoeveel percelen er zijn zonder voldoende bluswater in geval van brand. Uit onderzoek kwam naar voren dat in de provincie Groningen ruim 5000 percelen in een “witte vlek” staan. Hierna te noemen Object Zonder Extern Bluswater (Ozeb’s). Van deze 5.000 stonden er ruwweg 1.200 in onze gemeente.

Wat hebben we gedaan?

Controle van alle adressen

In eerste instantie zijn wij, samen met VRG, nagegaan of de adressen actueel waren en of er bij deze adressen daadwerkelijk sprake was van een Ozeb. Door deze check te doen zijn er adressen bijgekomen en zijn er adressen afgevallen. Daarmee zijn er in onze gemeente ruim 800 objecten waarbij we constateren dat deze vallen onder de definitieve van Ozeb. Daarnaast hebben we 13 bekende adressen die door de brandweer niet bereikbaar zijn met het huidige blusmaterieel.

Controle van ondergrondse brandkranen

Er zijn afspraken gemaakt over de controle en onderhoud van de brandkranen. De brandkranen worden één keer per twee jaar gecontroleerd door het team Buitendienst. Het team controleert op bruikbaarheid en bereikbaarheid. Geconstateerde gebreken, die niet door de gemeente kunnen worden opgelost, worden gemeld bij het Waterbedrijf Groningen, de eigenaar van de kranen. Met de veiligheidsregio en het Waterbedrijf is hierover een convenant afgesloten.

Controle van geboorde waterputten

De brandweer en de gemeente hebben 13 geboorde waterputten (waarvan 2 van de gemeente) gecontroleerd op bruikbaarheid. Het is gebleken dat alle geboorde waterputten functioneren en ook voldoende m3 bluswater per uur leveren. Met Remon Waterbehandeling B.V. wordt een jaarlijks onderhoudscontract afgesloten. Daarmee zorgt Remon Waterbehandeling B.V dat alle geboorde putten in onze gemeente blijvend functioneren. Met de eigenaren van de geboorde putten is als tegenprestatie voor het onderhoud afgesproken dat de geboorde put ook mag worden gebruikt voor het blussen van brand in de omgeving, voor zover dat relevant is, in een aantal gevallen is in de nabije omgeving geen bebouwing.

Controle van open water

Samen met de brandweer hebben we beoordeeld of het open water, waar in geval van brand een beroep op wordt gedaan, voldoende water kon leveren. Dat was niet in alle situaties het geval. In een aantal gevallen worden baggerwerkzaamheden bij eigen gemeentelijke wateren uitgevoerd om te zorgen voor voldoende watertoevoer. Daarvoor is een baggerplan opgesteld en in werking gezet. Voor de baggerwerkzaamheden met de hoogste prioriteit is inmiddels opdracht gegeven voor een flora-, fauna- en een bodemonderzoek. We verwachten in het eerste kwartaal van 2022 baggerwerkzaamheden te kunnen laten uitvoeren. De kosten hiervoor zijn in 2021 incidenteel door uw raad vastgesteld en vanaf 2022 is dat via de perspectiefnota verwerkt in de begroting 2022 en volgende jaren.
Als noodvoorziening voor het kunnen gebruiken van open water is elke tankautospuit voorzien van een zuigkorf. Deze zuigkorf blijft het wateroppervlak drijven en zuigt niet direct vast in de modder.

Naast de maatregelen die we zelf kunnen treffen zijn we in overleg met de waterschappen Noorderzijlvest en Wetterskip Fryslân en Staatsbosbeheer over het baggeren van hun eigendommen.

Dubbel aanrijden van brandweerauto's

Wanneer ergens brand is uitgebroken, rukt de brandweer uit met één of meer tankautospuiten. Een tankautospuit beschikt over een beperkte voorraad bluswater. In meer dan 95% van de branden is de inhoud van één tankautospuit voldoende. De Ozeb's zijn bij de meldkamer bekend. Wanneer hier brand uitbreekt, rukt de brandweer uit met twee tankautospuiten (het zogenaamde dubbelzijdig aanrijden) De inhoud van twee tankautospuiten is in totaal zo'n 6.000 liter water. Daarmee kan 12 minuten worden geblust. Is meer water nodig, dan wordt opgeschaald.

Bij het bestrijden van brand ligt de focus van de brandweer op het redden van mensen- en dierenlevens, pas daarna op het redden van panden. De 6.000 liter water die bij het dubbelzijdig aanrijden direct beschikbaar is, zal bij een snelle ontdekking van de brand in bijna alle gevallen voldoende zijn om mensen- en dierenlevens te redden. Het redden van mens en dier hangt daarmee ook af van een snelle ontdekking van de brand en niet alleen van de aanwezigheid van extern bluswater. Daarom is het uitermate belangrijk dat onze inwoners zelf beschikken over een goed werkend alarmsysteem bij brand, zodat zij tijdig gealarmeerd worden en zichzelf in veiligheid kunnen brengen.

Adressen die niet bereikbaar zijn

Bij de 13 adressen die niet bereikbaar zijn voor blusbrandweervoertuigen, overhandigen we een brief aan de inwoners, waarin wij aanbieden om een keukentafelgesprek te voeren. Daarbij denken we met de inwoners mee om te bepalen of er mogelijkheden zijn om de onbereikbaarheid van de objecten weg te nemen. Het is tenslotte aan de bewoners van deze objecten om zelf zo'n gesprek aan te vragen en het advies dat wordt gegeven over te nemen. We hebben als gemeente met bovenstaande activiteiten de voor ons mogelijke maatregelen getroffen om te voldoen aan artikel 25 van de Wet Veiligheidsregio's.

Communicatie gericht op het voorkomen van brand

De hele gemeente is met vorenstaande qua bluswatervoorziening afgedekt als het gaat om maatregelen en voorzieningen ter bestrijding van branden. Met een bluswatervoorziening alleen is de brandveiligheid niet gewaarborgd. Veelal leidt repressief optreden tot veel leed en onherstelbare materiële schade. Om brandveiligheid te verbeteren zijn ook andere, vooral preventieve maatregelen nodig.

Inwoners en bedrijven zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor brandveiligheid en het treffen van preventieve maatregelen. Honderd procent veiligheid bestaat niet, maar er zijn maatregelen mogelijk ter verbetering van brandveiligheid, zeker waar het preventie betreft. Het redden van mens en dier hangt vooral ook af van een snelle ontdekking van de brand en niet alleen van de aanwezigheid van extern bluswater. Daarom is het extra belangrijk dat onze

inwoners zelf beschikken over een goed werkend alarmsysteem bij brand, zodat zij tijdig worden gealarmeerd en zichzelf in veiligheid kunnen brengen.

Wij maken onze inwoners bewust van de eigen mogelijkheden om risico's op ernstige gebeurtenissen – zoals brand – zoveel mogelijk te verkleinen. Bewoners van panden die bekend zijn als Ozeb, ontvangen een brief waarin de risico's bij brand en mogelijke eigen bijdragen aan hun veiligheid wordt uitgelegd. Verder sturen we een brief aan de verenigingen voor dorpsbelangen c.q. verenigingen van plaatselijk belang die deze brief op hun website kunnen zetten.

We monitoren verhuizingen op de bekend zijnde adressen en sturen één keer per jaar aan nieuwe bewoners van panden op een Ozeb-locatie een brief met dezelfde inhoud als de huidige bewoners.

Tenslotte kent de Veiligheidsregio de campagne 'Eerste hulp ben jij' (https://eerstehulpbenjij.nl/). Bij dit project wordt ook brede aandacht besteed aan objecten zonder extern bluswater. In de loop van het jaar willen we bredere aandacht vragen voor deze campagne.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

A. Schulting, secretaris